

Låt oss ta
hand om **vården**
så du kan
njuta av **livet**

Budgetförslag för
Region Sörmland

2024

Sverigedemokraterna

Innehåll

Inledning.....	3
Förklaring av dokument	4
Vision	5
Ekonomiska förutsättningar	6
Regionskatten	6
Våra största prioriteringar.....	7
Våra största besparingar	8
Hälso- och sjukvård i Sörmland	9
Attraktiv arbetsgivare	10
Vårdköer	10
Patientsäkerhet.....	11
Psykiatri.....	11
Digitalisering.....	12
Krav på sjukvården utifrån samhällsutveckling	12
Vård på lika villkor	13
Trygghet	13
Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan.....	14
Kultur, utbildning och friluftsvksamhetnämnden.....	16
Regionala utvecklingsnämnden	18
Kollektivtrafik	18
Regional utveckling.....	19
Hållbar utveckling.....	20
Folktandvården Sörmland AB.....	22
Ekonomisk plan 2024 - 2026	23
Resultaträkning	23
Långsiktig ekonomiskplan.....	23
Balansräkning	24
Investeringsbudget.....	25
Budgetramar	26

Inledning

Nu har vi gått in i en ny mandatperiod och med den har vi fått ett nytt styre. Vi står inför stora utmaningar. Vi befinner oss idag i en lågkonjunktur och det får tuffa ekonomiska följder för Region Sörmland. En prognos på över en miljard i underskott gör att vi under denna mandatperiod kommer att behöva göra många svåra prioriteringar inom våra verksamheter. Här ser vi att sjukvården är och fortsatt kommer att vara det vi alltid prioriterar i första hand. Arbetet med att minska köerna och möta upp sörmlänningarnas behov av vård kommer att vara det absolut viktigaste under de kommande åren.

Vi har utgått från vårt valmanifest i framtagandet av denna budget. I vårt valmanifest står det tydligt att vi väljer att prioritera vården framför allt. Sjukvården är regionens absolut viktigaste ansvarsområde. Sverigedemokraterna har alltid ställt investeringar inom regionens andra ansvarsområden i relation till sjukvårdens behov. Under kommande år kommer vi dock inte kunna göra så mycket prioriteringar som vi hade önskat. Med stora besparingskrav gäller det att se till att vi får behålla så mycket vårdpersonal som möjligt i Region Sörmland.

Vi måste satsa mer på vår personal. Därför väljer vi att erbjuda fler sjuksköterskor att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterskor, men också att undersköterskor ska kunna ta steget att utbilda sig till sjuksköterskor.

Sedan tidigare har vi drivit frågan om att avyttra Åsa folkhögskola. Det är en fråga som vi kommer fortsätta att driva. Vi anser att vi har ett folkbildande ansvar för våra sörmlänningar men att vi borde minska på utbudet. Därför föreslår vi att Åsa folkhögskola avyttras och att delar av utbildningen flyttas till Eskilstuna folkhögskola. Det innebär att Region Sörmland fortfarande kommer att bedriva folkbildning dock inte i lika stor utsträckning. De miljoner som regionen idag lägger på att till exempel lära folk att dansa street dance måste i stället läggas på att försöka rädda kvar så mycket vårdnära personal som möjligt.

I de fall när Region Sörmland inte kan leva upp till vårdgarantin ska det vara rutin att erbjuda utomlänsvård. Vi måste alltid sätta patientens behov och upplevelse i främsta rummet.

För Sverigedemokraterna i

Region Sörmland

Anton Berglund

Förklaring av dokument

Detta dokument är en vidareutveckling av våra tidigare årsplaner. Den innehåller en övergripande vision där vi beskriver hur Region Sörmland i stort ska bedrivas och vilken riktning vi vill att regionen ska sträva åt.

Våra budgetramar utgår ifrån det regionfullmäktige beslutade om föregående år, samt beslut vi yrkat bifall till i nämnder och styrelser som påverkar budgetramarna. Vi beskriver inte Regionens samtliga verksamheter eller gör en djupdykning i detaljförklaringar utan riktar oss i textform mot våra största satsningar och besparingar. Dokumentet är således ett inriktningsdokument för våra övergripande målsättningar med ekonomisk plan och flerårsplan för 2025 och 2026.

Vision

Sverigedemokraterna arbetar aktivt för att Region Sörmland ska leva upp till att alla människor ska behandlas lika och därmed motarbeta all form av diskriminering och särbehandling. Alla som besöker våra verksamheter ska känna sig trygga med den vård och service som ges.

Sjukvården är en av de viktigaste delarna i det välfärdssamhälle som vi lever i idag. Med sjukvård som främsta uppdrag har regionen ett övergripande ansvar för sörmlänningarnas hälsa. Att vi har ett skattefinansierat sjukvårdssystem som garanterar varje invånares rätt till en god hälsa är en grundsten i det välfärdssamhälle vi vill utveckla.

Primärvården bör ha rollen som sjukvårdens nav med en god tillgänglighet för invånarna i regionen. Sverigedemokraterna arbetar ständigt med att göra vården mer lättillgänglig.

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med en nationalistisk grundsyn. Det innebär att vi vill ha ett starkt välfärdssamhälle som lever vidare och utvecklas.

Visionen om det mångkulturella samhället har satt avtryck i sjukvårdens innehåll där Region Sörmland bland annat erbjuder omskärelse av friska barn som en del av den skattesubventionerade vården. Vi menar att sjukvård ska ges till dem som är i störst behov av den och när regionen ger plats åt omskärelser av friska barn så sker det på bekostnad av andra patienters vårdbehov. Region Sörmland ska i vår mening inte bli ett instrument för utformandet av det mångkulturella samhället vare sig inom sjukvårdens väggar eller i kulturpolitikens vision.

Sverigedemokraternas uppfattning är att Sörmlands kulturarv är värt att bevara och ska göras tillgänglig för medborgaren. Vårt gemensamma kulturarv utgör en grundsten i vår gemensamma identitet och det finns ett stort värde i att påminnas om att vi är ett land med en gemensam historia, ett gemensamt arv och ett gemensamt ansvar för vår framtid. Vår vision för Regionens kulturpolitik är att utveckla ett smalare men vassare instrument där en tydlig koppling finns till Regionens sjukvårdsuppdrag med bevarandet av vårt sörmländska kulturarv i fokus.

Sverigedemokraterna månar om att en snabb vårdkontakt ska upprättas med barn och ungdomar som söker hjälp och stöd hos BUP. Regionen har ett stort ansvar även för de yngre medborgarnas mående. Tidiga insatser blir en vinst inte bara för den som söker stöd utan är även som ett steg för en friskare och mer välmående region.

Region Sörmland ska vara en garanti för en snabb och högkvalitativ vård, en aktör i arbetet för en fungerande kollektivtrafik och sist men inte minst utgöra en förutsättning för bevarandet av vårt sörmländska kulturarv.

Region Sörmland får idag stora bidrag från staten i så kallade utjämningsbidrag. Dessa pengar ska ersätta Regionen för personer som lever i Sörmland, men inte arbetar och betalar skatt. Vår vision är att Region Sörmland inte ska vara i behov utav sådana bidrag. Vi måste hela tiden arbeta för att bli en mer självförsörjande region.

Ekonomiska förutsättningar

Regionskatten

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Skattesats i %	10,83	10,83	10,83

Vår uppfattning är att det inte finns något ekonomiskt utrymme utifrån nuvarande utmaningar inom sjukvården att göra någon skattesänkning. För att bryta den negativa trenden med underskott inom sjukvården krävs det ekonomiska resurser.

Våra största prioriteringar

Nedan sammanfattar vi några av våra satsningar som återfinns i den sammantagna budgettexten:

• Stärka sjukvården	195 mkr
• Ökad tillgänglighet Barn och ungdomspsykiatri	10 mkr
• Öka tillgängligheten och kompetensen inom primärvården	15 mkr
• Ökad trygghet	5 mkr
• Digitalisering	10 mkr

Vi har utgått från styrets förslag till budget. Alla dom prioriteringar som finns med i det dokumentet har vi också med.

Där till stärker vi upp sjukvården med ytligare 195 mkr.

Vi kan se att otryggheten ökar i samhället som stort, detta spiller och över på våra verksamheter. Trygghetstänket har ökat inom regionen men allt som oftast kostar trygghetsskapande åtgärder pengar. Vi väljer därför att avsätta 5 mkr i en trygghetspott.

Vi vill lägga 10 mkr i en riktad satsning på Barn- och ungdomspsykiatrin för att minska väntetiderna och säkerställa så att våra barn får snabb hjälp när den efterfrågas av föräldrar eller skola.

Vi skulle vilja se en lösning där man i Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm (gärna i anslutning till sjukhusen om möjligheten finns) öppnar en form av dygnet runt-öppen "Lättakut". Hit tar man sig när man har sjukdomar/skador som inte kan vänta till nästkommande vardag, men som man kanske inte känner att man vill eller behöver belasta akutmottagningarna med. På detta sätt avlastas akutmottagningarna och väntetiderna blir kortare, vilket är en vinst både för patient och personal. För att påbörja arbetet med detta avsatser vi 15 mkr.

Våra största besparingar

Våra viktigaste besparingar som återfinns i den sammantagna budgettexten:

• Kultur, utbildning och friluftslivsnämnden	- 30 mkr
• Besparing på upphandlingar	- 60 mkr
• Åsa folkhögskola	- 15 mkr
• Minskad kostnad för hyrpersonal	- 100 mkr
• Minskad kostnad för sjukfrånvaro	- 20 mkr
• Minskade tolkkostnader	- 10 mkr

Våra satsningar på sjukvården finansieras delvis genom att vi satsar mindre på kultur, utbildning och friluftslivsnämnden.

Vi vill avyttra Åsa Folkhögskola. Att Region Sörmland idag är med och finansierar två folkhögskolor i länet tycker vi är för mycket. Vi anser också att utbudet på Eskilstuna folkhögskola bör ses över, och prioritera utbildningar som leder till jobb. Regionen finansierar idag folkhögskolan med 15 mkr. Pengar som vi anser kan göra mer nytta inom andra områden.

Tolkkostnaderna i Sörmland har ökat kraftigt de senaste åren. Vi anser att vi måste ställa högre krav på våra nya medborgare. Därför föreslår vi att man i större utsträckning använder sig utav videotolk eller telefontolk.

Sverigedemokraterna vill se en målsättning där vi hela tiden försöker hålla kostnaderna för upphandlingar på en så låg nivå som möjligt. I år vill vi se en besparing på 60 mkr.

Hälso- och sjukvård i Sörmland

När vi är i behov av att söka vård av olika skäl vill vi att det ska vara enkelt att hitta rätt. Nödvändiga kontakter ska upprättas snabbt och den vård vi får ska alltid vara serviceinriktad och av god kvalitet. Det politiska inflytandet över vården får inte bli detaljstyrande utan ska vara fokuserad på att skapa förutsättningar för att vården ska fungera.

Att människor ibland kan tvingas vänta uppemot 10 timmar för att få vård på en akutmottagning är oacceptabelt. Region Sörmland måste ge medborgarna kunskap och förutsättningar att söka vård till rätt instans. Målet måste sedan vara att alla patienter som tvingas besöka akuten omedelbart får en kvalificerad diagnos och ingen bör vänta mer än 2 timmar på passande vårdinsats. Med andra ord bör patienten inom denna tid ha blivit behandlad och hemskickad, inskriven på annan klinik eller hänvisad till annan vårdnivå.

Det kommer fortsatt in stora mängder människor från andra länder till Sverige och vi har ett ansvar att kunna förse alla dessa med kvalitativ sjukvård, enligt regeringens direktiv. Detta oavsett om man har uppehållstillstånd eller ej och det går inte att sticka under stolen med att detta sätter enormt stor press på våra verksamheter. Region Sörmland är en verksamhet som inte kan styra hur många eller när asylsökanden kommer till Sörmland. Regionen ska endast erbjuda lagstadgad vård för invånare som saknar medborgarskap. Tanken är att illegala och asylsökande personer inte ska få bättre villkor än vad lagen medger.

Attraktiv arbetsgivare

Antalet vårdplatser har minskat i Sörmland och har kommit att äventyra såväl arbetsmiljön som patientsäkerheten. Upprustningen av sjukvården innebär även att vi höjer kapaciteten på våra sjukhus. Vi kan idag se att antalet vårdplatser påverkar sjukvården negativt. Vi har hamnat i en ond cirkel där vi har personal som väljer att sluta eller byta arbetsplats på grund av det hårda trycket som blir på personalen när vårdplatserna inte räcker till. Detta gör att vi tvingas att hålla fler vårdplatser ofrivilligt stängda för att vi saknar personal. Här tycker vi att man måste få till ett trendbrott. Vi måste bli en attraktiv arbetsgivare. Personalen ska trivas hos oss.

Den höga sjukfrånvaron är ett bevis på att personalen inte mår bra. Den ökade arbetsbelastningen på grund av att det saknas framförallt sjuksköterskor, samt ständiga överbeläggningar gör att personalen arbetar under ständigt hårt tryck. Sverigedemokraternas satsningar inom dessa områden kommer att göra att sjukfrånvaron på sikt minskar.

Att vi har ett problem med vårdplatser bygger på en brist på framförallt sjuksköterskor. För att fler människor ska välja att utbilda sig till sjuksköterskor behövs det flera insatser. Vi anser att lönebilden för en sjuksköterska är alldeles för låg inom regionen. Bättre löneutveckling genom bättre personalpolitik behövs där vårdanställda ska kunna få upp sin lön utan att behöva byta jobb.

Regionen föreslår också att vi ska utbilda fler sjuksköterskor. Vi anser att den satsning som finns med utbildningsbidrag till personer som väljer att utbilda sig till sjuksköterska ska utökas ytterligare. Under utbildningens gång studerar man med bibehållen lön. Motkravet på personerna är att man förbinder sig att arbeta inom Region Sörmland en viss tid efter utbildningstiden. Denna satsning ska inte bara vända sig internt utan även externt.

Personalen är vår viktigaste resurs och måste därför också värnas, vårdas och utvecklas. Detta är en förutsättning för att nå mål som god och kontinuerlig vård med rätt kompetens, på rätt plats, i rätt tid och med rätt antal medarbetare.

Vårdköer

Inget politiskt parti önskar långa vårdköer och med rådande situation så ser vi alla hur köerna har fortsatt växa ytterligare i år, både till patientens första besök och till operation. Att upprätthålla vårdgarantins 90 dagar är svårare än någonsin. Sverigedemokraterna menar allvar med att köerna ska minska, genom att alltid ställa sig öppen för ekonomiska satsningar på de delar av sjukvården som effektiviserar vårdflöden. Det handlar bland annat om att förstärka vården genom personal och funktionsanpassade lokaler. Vi måste även jobba med tillgänglig och enkel information till patienter som gör att onödiga akutvårdsbesök styrs om till andra vårdinstanser. Här vill vi se en lösning med en så kallad Lättakut. Sammantaget så vet vi att många av våra satsningar på sjukvården leder till en mer effektiv sjukvård vilket gör att vi räknar med att kunna leva bättre upp till vårdgarantin.

Förlossningsvården har under de senaste åren fått flera rubriker. Kvinnor som kommer in för att föda blir hänvisade till andra sjukhus på grund av underbemanning och platsbrist. För att få bukt på detta problem vill vi utreda möjligheten att återigen öppna förlossningsavdelningen på Kullbergsska sjukhuset i Katrineholm.

Patientsäkerhet

Patientsäkerheten inom Region Sörmland är ett område med stor förbättringspotential. Många vårdskador uppstår till följd av en underbemannad och stressad personal. Att skapa förutsättningar för en hanterbar arbetsmiljö är ett steg i rätt riktning för att minska vårdskadorna. Personalen måste dock implementera tydliga rutiner för hygien och enkla system för att anmäla och följa upp skador som sker i vården.

Regionens kostnad för hyrpersonal prognoseras bli 372 mkr för 2023. Självklart finns en förståelse för att dessa kostnader ökat ytterligare under pandemin, men problemet med de höga kostnaderna fanns där redan innan. För att minska behovet av att anställa hyrpersonal på sjukhusen behövs ett långsiktigt utvecklingsarbete med ökad kvalitet för att locka personal. Hyrpersonal i för stor utsträckning ökar otryggheten bland både patienter och personal.

Patientsäkerheten måste prioriteras. Därför ser vi också att det är av största vikt att de som arbetar inom vården kan godtagbar svenska. I och med pandemin har vi tydligt fått se vad bristande språkkunskaper kan leda till. Det har funnits utmaningar med att få ut information om rutiner och ökat behov av hygien till medarbetare på grund av just detta. Personalen inom Region Sörmlands verksamheter måste kunna förstå och använda det svenska språket för att vi ska kunna säkerställa både patienters och personals säkerhet.

Psykiatri

Den psykiska ohälsan är en lika betydelsefull sjukvårdsuppgift som den övriga vården. Undersökningar visar att var tredje man och varannan kvinna någon gång i livet drabbats av psykisk ohälsa. Våra ungdomar har många gånger behov av stöd och hjälp till följd av psykisk ohälsa. För att effektivisera och kvalitetssäkra våra insatser mot unga med dessa bekymmer krävs ett samarbete med skolor och kommuner så att rätt hjälp snabbt kan sättas in oavsett vilken instans som uppmärksammat behovet. Många har framtagna stora delar av sitt sociala umgänge och suttit isolerade under en längre tid och vi tror att vi kommer att se en ökad psykisk ohälsa till följd av detta.

Psykiatrin får ett projektuppdrag att titta närmare på återkommande patienters övriga livssituation för att kunna ge vägledning och göra stödinsatser kring orsakerna till uppkomsten av psykisk ohälsa.

Barn och ungdomspsykiatri

Att vi har ett ökat antal barn och ungdomar som lider av psykisk ohälsa i vårt land och i vår region är otvivelaktigt. Denna trend behöver brytas och förebyggas. Att förebygga barn- och ungdomars psykiska ohälsa behöver ske på flera nivåer och instanser. Samverkan med bland annat skolan och socialtjänst behöver jobbas fram och utvecklas. Ett område där Region Sörmland likt andra regioner har stora problem är inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Köerna till första besök, utredning och behandling har växt

oroväckande mycket. Barn och ungdomar som mår dåligt psykiskt ska inte behöva vänta på att få hjälp! Det är väldigt viktigt att de får hjälp inom en mycket närstående tid. Det är inte ovanligt att barn och ungdomar mår dåligt länge innan de väl söker hjälp.

Vi vill lägga 10 mkr i en riktad satsning på Barn- och ungdomspsykiatri för att minska väntetiderna och säkerställa att våra barn får snabb hjälp när den efterfrågas.

Vi vill även att det ska finnas en aktiv plan för var BUP-mottagningarna i Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm är placerade i framtiden. Var man placerar BUP-mottagningarna ska utgå från barn och ungdomars behov av integritet och trygghet.

Digitalisering

Den digitala utvecklingen är en utmaning men också en stor möjlighet för regionen. I dagens samhälle görs allt mer via våra mobiltelefoner, Ipads och våra datorer. Här måste regionen bli bättre på att möta våra medborgare. Vi anser att Region Sörmland borde utveckla en egen app. Där våra medborgare kan få information om allt ifrån hur lång väntetid vi har på våra akutmottagningar till att kunna boka sina egna besök till primärvården. Därför avsätter vi medel för att utveckla ett sådant arbete.

I och med pandemin har vi blivit tvungna att hitta en hel rad med digitala lösningar för att kunna underlätta och genomföra det dagliga arbetet i regionen. Vi tror att mycket av det som implementerats under pandemin kommer att kunna fortsätta att användas på ett smart sätt även framöver. Utbildning av personal och digitala besök för patienter är två områden som har stor potential där digitaliseringen kommer att kunna användas på ett effektivt sätt och med det också minska kostnaderna inom dessa verksamhetsområden.

Krav på sjukvården utifrån samhällsutveckling

Sverigedemokraterna ser att den mångkulturella samhällsutvecklingen tillsammans med en kraftig invandring från länder utanför EES leder till att högre krav ställs på regionen. Sverigedemokraterna strävar inte efter en mångkulturell samhällsutveckling och vill heller inte att den skattefinansierade vården ska utgöra ett led i steget mot ett mångkulturellt samhälle.

Den kulturella segregation som växer fram i samhället under en medveten integrationspolitik ställer nya och högre krav på Region Sörmland. När allt färre talar eller förstår det svenska språket ställs det mer omfattande krav på sjukvården, exempelvis att erbjuda tolkhjälp. Att sjukvårdspersonal inte behärskar det svenska språket i tal och skrift i tillräckligt god utsträckning blir ett alltmer vanligt förekommande klagomål från patienter. Att inte kunna göra sig förstådd eller förstå information från sjukvårdspersonal är något som äventyrar patientsäkerheten.

När etniska minoriteter skapar en starkare identitet i samhället växer också kraven på särbehandlingar. Till slut finns det en risk att Region Sörmland anpassar sitt innehåll utifrån det mångkulturella samhällets utveckling.

Vi vill vara tydliga med att vi inte tänker medverka till den utvecklingen. Region Sörmland ska återgå till den inställningen att vård ska ges efter behov på medicinska grunder och inte efter till exempel religiös vidskepelse. Därmed faller exempelvis omskärelse av friska pojkar bort från Region Sörmlands sjukvårdsutbud.

För att lokalisera samtliga vårdkostnader som sker till följd av en anpassning till det mångkulturella samhället vill vi införa ett integrationspolitiskt bokslut i Region Sörmland.

Vi vill även att Region Sörmland, som en politisk aktör, ska bevaka och analysera den samhällsutveckling som påverkar regionen till följd av riksdagens och kommunernas politik. Utifrån en konsekvensanalys av andra politiska aktörers politik ska regionen verka för en inriktning som leder till att uppfylla regionens verksamhetsmål.

Vård på lika villkor

Alla invånare som är i behov av vård ska kunna vända sig till den sörmländska sjukvården för att få hjälp. Vård på lika villkor är dock något som den tidigare alliansregeringen tillsammans med den rödgröna oppositionen i Sveriges riksdag avskaffat då personer utan tillstånd som vistas i landet har tilldelats privilegier som bofasta sörmlänningar inte har. Vi beklagar detta beslut som samtliga partier utom vi ställde sig bakom redan ett år innan den nationella lagstiftningen kom till. Vi vill så snart som möjligt återskapa rättvis vård på lika villkor.

Trygghet

Tryggheten i vårt samhälle har under de senaste åren ändrats dramatiskt. Vi ser en samhällsutveckling där segregationen ökar och vi har idag en stor del som inte känner sig som en del av vårt samhälle.

Vi kan även se att gängkriminaliteten ökar alltmer. Nästan dagligen kan vi numera läsa rubriker i tidningarna om skjutningar, sprängningar och gängvåld, vilket förekommer även i Sörmland. Detta ställer enormt stora krav på regionen. Skottskadade personer som vårdas på våra sjukhus som har en hotbild mot sig, gör att beväpnad polis blir ett större inslag inom vår verksamhet. Det här en utveckling som hela samhället måste kraftsamla mot. Vi är tacksamma för att den nya regeringen med stöd av Sverigedemokraterna tar denna fråga på allra största allvar med aviserade lagändringar inom området.

Region Sörmland ska vara en trygg plats för vår personal och för våra besökare. Man ska kunna räkna med att man är trygg när man besöker våra sjukhus och övriga verksamheter. Här har Sverigedemokraterna lagt en motion som berör just personalsäkerheten. Vi vill se att en tydlig handlingsplan tas fram som förstärker tryggheten för alla som besöker våra sjukhus samt att förvaltningen inrättar säkerhetsklassade vårdplatser för riskpatienter. På det sättet kan man avskilja brottstygda patienter från övriga patienter och besökare.

Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan

För oss sverigedemokrater är primärvården viktig. Här väljer vi att satsa på god tillgänglighet och god kvalitet på vården! Vårdcentralerna är oftast den första kontakten våra medborgare har med sjukvården. Primärvården utgör en viktig grundsten i det svenska hälso- och sjukvårdssystemet och den ska vara tillgänglig och ha hög kvalitet i det medicinska omhändertagandet.

Det är av mycket stor vikt att det är god tillgänglighet till primärvården. Det är avgörande för att säkerställa att medborgarna får den vård de behöver när de behöver den. God tillgänglighet i primärvården innebär att medborgarna kan få snabb och enkel tillgång till rådgivning och vård. Det handlar om att ha tillgång till rådgivning på flera olika sätt såsom via telefon, digitalt och via drop-in. Det handlar också om att kunna få en läkartid till lämplig legitimerad personal inom rimlig tid. Av dessa anledningar anser Sverigedemokraterna att tillgängligheten inom primärvården i Sörmland måste förbättras och effektiviseras.

I nuläget när patienter söker akutvård möts de oftast av flera timmars väntetid i akutens väntrum. För att underlätta för patienterna föreslår vi att man på regionens hemsida lägger upp den aktuella, beräknade väntetiden som är på sjukhusens akutmottagningar. Vi vill även att man tittar på möjligheterna att Region Sörmland tar fram en egen app, likt 1177, där patienten kan hitta allt från just den aktuella väntetiden på akutmottagningarna, till lediga, bokningsbara tider på vårdcentraler i närheten. Detta skulle underlätta för invånare som bor en längre bit ifrån, att inte behöva sitta och vänta i akutens väntrum med

den extra stressen som finns där, samt att medborgaren själv kan välja en tid som passar för sitt besök på vårdcentralen. Detta skulle alldeles säkert även leda till ett minskat antal ombokningar och avbokningar. Vi ser också att det skulle gynna patienterna om ett system utvecklades där anställda snabbt kan se var närmaste vårdcentral med tillgänglig tid finns för att kunna hänvisa patienten dit.

Det är även viktigt att när medborgarna behöver söka vård gör det till rätt instans. Vårdcentral eller akutmottagningen? Här skulle vi sverigedemokrater vilja att Region Sörmland, när ekonomin tillåter, öppnar lättakuter i anslutning till våra akutmottagningar. Det skulle öka tillgängligheten på både akutmottagningar och vårdcentraler. På det sättet ger vi vuxna och barn en trygg och snabb tillgång till vård och behandling utan att de ska behöva söka vård på akuten för lättare omplåstring som faktiskt inte är akut men som inte kan vänta till nästa vardag.

I Sörmland är vårdcentraler till större del drivna av regionen men vi har även vårdcentraler i privat regi. Hälsovalet i Sörmland har inneburit att makten över vårdcentralerna i större utsträckning vilar i patienternas händer. Trivs man inte vid en vårdcentral kan man enkelt lista sig hos en annan. Vi tycker att denna konkurrensutsättning är till fördel för både vårdcentralerna och för patienterna. Det är vår bestämda uppfattning att primärvården fortsättningsvis ska vara offentligt finansierad men att privata aktörer ska kunna utgöra ett alternativ. Sverigedemokraterna ställer sig positiva till en utveckling där inflytandet över vården flyttas till patienten.

Vi anser även att det är av stor betydelse att ge medborgarna kunskap om egenvård. Det leder till ökad tillgänglighet men minskar även kostnaden för hälso- och sjukvård. Det resulterar även i att öka medborgarnas självständighet och kan även öka kunskapen om kropp, hälsa och hälsosam livsstil.

Vi kommer att arbeta för att på sikt införa drop-in tider på vårdcentraler, där patienten träffar lämplig vårdpersonal, beroende på besvär. Även att det läggs till ett tillval i TeleQ-menyn där man kan ta bort sin plats i kön då man redan fått hjälp via till exempel digital rådgivning eller drop-in. På så sätt frigörs en plats i telefonköen till någon annan. Vi vill genomföra en egenvårdssatsning där Region Sörmland bedriver kampanj om egenvård. Det medför inte bara vinster för våra medborgares självständighet utan också för verksamheten och ekonomin. Fortsättningsvis vill vi kunna erbjuda digitala tidsbokningar där medborgaren själv ska kunna logga in för att finna en lämplig tid samt förenkla vägen till den digitala kontakten. Som det är i dag är vägen till digital rådgivning och kontakt ganska krånglig vilket gör att patienterna många gånger väljer att ringa i stället.

Nämnden är även huvudman för Regionsjukhuset Karsudden och ansvarar för den rättspsykiatriska vården som bedrivs på Karsudden. Regionsjukhuset Karsudden är en av Sveriges största rättspsykiatriska kliniker. De har i dag en ekonomi som går ihop och får in sina intäkter genom att sälja vårdplatser inom rättspsykiatrin. Detta anser vi ska kvarstå. Karsudden har 155 vårdplatser och har idag slutit avtal med regionerna Sörmland, Stockholm och Gotland.

Dammsdalskolans uppdrag är att ge utbildning och stöd till elever inom autismspektrumtillstånd och som behöver stöd och hjälpmedel för att få vardagen att fungera både i skol- och hemmiljö. Det omfattar grund- och gymnasieskola, anpassad grund- och gymnasieskola samt internat. Dammsdalskolan har haft det svårt att få full beläggningsgrad och det har påverkat ekonomin negativt. I och med detta har byggnationen av ett nytt elevboende fått skjutas upp. I likhet med andra skolor inom regionen vill vi att man ska utreda huvudmannaskapet även för Dammsdalskolan.

Kultur, utbildning och friluftsvksamhetnämnden

Region Sörmlands verksamhet inom kulturområdet handlar till stor del om utdelning av olika former av bidrag till kulturinstitutioner, vilket innebär att prioriteringar alltid görs mellan olika institutioner och verksamheter. Vi, liksom övriga partier, gör våra egna prioriteringar. Sverigedemokraterna Sörmland värnar om ett fritt konst- och kulturliv. Att konsten och kulturen är fri är oerhört viktigt i ett demokratiskt samhälle och principen om armlängds avstånd är därmed central. Vi välkomnar alla former av kulturyttringar i samhället och vill på intet sätt förhindra någon att uttrycka sina åsikter eller att problematisera genom konst och kultur. Dock inser vi behovet av att prioritera och fördela skattemedlen i form av bidrag till det som gör mest samhällsnytta och är till glädje för så många som möjligt.

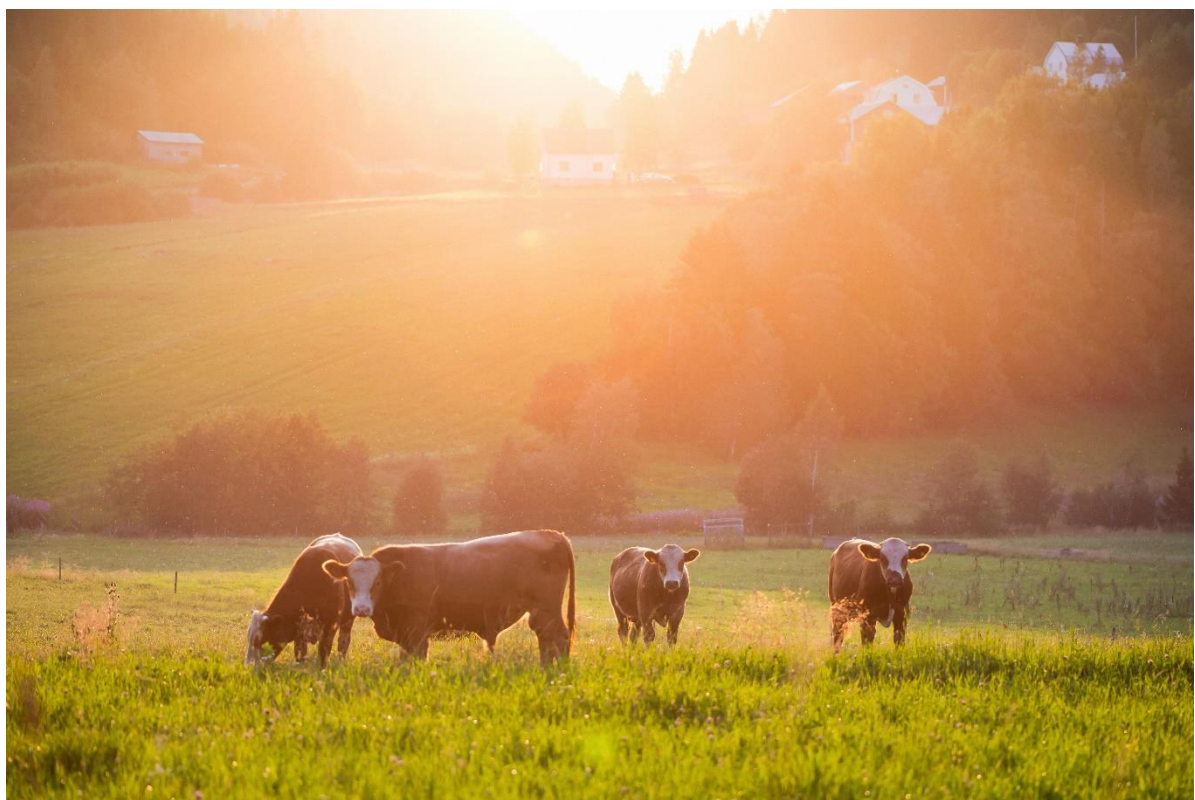
Det är viktigt att de kulturinstitutioner som får bidrag från regionerna, civilsamhället och folkbildningen, bedriver verksamhet som präglas av demokratiska värderingar. Bidrag får aldrig gå till verksamheter som motverkar åsikts- och yttrandefrihet, som förnekar män och kvinnor samma värde och rättigheter eller som verkar radikaliserande och polariserande. Demokrati och jämställdhet mellan könen inom en verksamhet är ett krav för att organisationer, föreningar och förbund ska beviljas ekonomiskt stöd från regionen. Ändå fortsätter bidragsstöd att rulla in till studieförbundet Ibn Rushd som vid flera tillfällen visat på kopplingar till radikal islamism. Varje år beviljar Region Sörmland Ibn Rushd stora summor pengar. Våra gemensamma skattemedel ska inte bidra till islamistisk radikalisering av unga, polarisering av samhället och förminskning av problematiken kring hedersvåld.

Bidrag ska inte ges till aktörer som har en segregrande effekt i samhället eller underminerar svenska demokratiska värderingar. Slumpmässiga kontroller ska göras för att säkerställa att detta inte förekommer.

Det är viktigt att främja kulturarvsvårdande insatser genom att ge stöd till både kontinuerliga verksamheter och tillfälliga projekt som lyfter fram det svenska, det regionala och det lokala kulturarvet. Kulturarvet skiljer sig på ett avgörande sätt från samtidskulturen genom det faktum att de som en gång har skapat och burit de olika kulturyttringarna i de flesta fall är döda. Till skillnad från samtidskulturen kan äldre kulturyttringar alltså inte skyddas, spridas och levandegörs av sina skapare. Det gör enligt vår mening att samhällets ansvar för kulturarvet är viktigare än ansvaret för samtidskulturen.

Naturbruksgymnasiet Ökna är en värdefull resurs för den regionala tillväxten. Utbildningen ser till att arbetsmarknaden får tillgång till kompetent yrkesfolk. Den knyter också an till de gröna näringarna, vårt kulturarv och den landskapsbild som vi idag ser som vår. Utbildningen har alltså enligt vårt synsätt tre syften. Det första är givetvis det arbetsmarknadspolitiska, men utbildningen har också en miljöpolitisk och inte minst en kulturpolitisk relevans.

Trots det viktiga uppdraget nämnden har, lägger Sverigedemokraterna ett besparingskrav på 45 miljoner i budgeten. Främst genom omvandling av huvudmannskapet för folkhögskolor då vi anser att huvudansvaret för bidrag till folkbildningen bör vila på stat och kommun. Vi gör även en översyn av de satsningar som faller utanför ramen om bevarandet av vårt kulturarv, och det som inte har en starkt gynnande koppling till målsättningarna för Region Sörmland.

Regionala utvecklingsnämnden

Kollektivtrafik

Sverigedemokraternas utgångspunkt är en kollektivtrafik som alla kan nyttja oavsett var de bor, vilken ålder de har eller om de lever med funktionsnedsättning. Kollektivtrafiken bör fungera tillfredsställande för regionens alla invånare. Tillgänglighet, trygghet, punktlighet och komfort för passagerarna är viktigt för att fler ska känna att kollektivtrafiken är ett alternativ till bilen. Vi skulle vilja införa anropsstyrd kollektivtrafik på fler platser inom regionen. Att fler väljer buss eller tåg framför bil är naturligtvis av största vikt för att minska föroreningarna och trängseln i framför allt städerna.

I valet mellan tätare avgångar respektive bättre kvalitet, ordning och tillförlitlighet inom den befintliga trafiken bör det sistnämnda prioriteras.

Kostnaden är naturligtvis också en central faktor för att folk ska välja att åka kollektivt. Biljettpriserna måste således subventioneras med skattemedel och finansieringsgraden för resenärerna får inte bli alltför hög. Sverigedemokraterna har under många år drivit frågan om att pensionärer ska få åka buss kostnadsfritt. Här inkluderas även sjukpensionärer. Dock är vi så klart medvetna om det svåra ekonomiska läget Region Sörmland står inför redan under 2023 och framför allt under 2024. Därför avser vi under 2024 låta en utredning genomföras där utformningen av fria bussresor för pensionärer genomförs med ambitionen att kunna införas under 2025 utifall att det ekonomiska läget blir avsevärt bättre ut. Likaså gäller frågan om förbättrad kollektivtrafik generellt. Hellre tillförlitliga tidtabeller med lite färre avgångar och avgångar som faktiskt nyttjas av invånarna än att försöka utöka utbudet på avgångar ytterligare, givet det rådande ekonomiska läget. Avgångar för arbets- och studiependlare ska prioriteras för att säkerställa regionens kompetensförsörjning.

Regionen ska underlätta för sjukresor med kollektivtrafik genom att verka för att länstrafikens busslinjer mellan kommuner passerar hållplatser nära sjukhusentréer. Fokus för budgetåret 2024 är att se över sjukresor i effektiviseringssyfte, exempelvis se om det går att skruva på tidtabeller, reservera sittplatser med närhet till chauffören eller ha fler anpassade fordon i trafik som kan leda till att behovet av sjukresor eller färdtjänst minskar då omnämnda resenärer kan nyttja befintlig kollektivtrafik i högre utsträckning och därmed minska kostnaderna. Ambitionen är också att behålla en fossilfri fordonspark dock med möjlighet att vissa budgetår kunna göra avsteg och köra på fossila bränslen tillfälligt om det medför stora besparingar som kan användas för att undvika ytterligare nedskärningar inom vården.

Regional utveckling

Tillväxt och hög sysselsättning är nödvändiga förutsättningar för att regionen ska kunna bibehålla en verksamhet med hög kvalitet. Samtidigt måste strävandet efter tillväxt ständigt balanseras mot viktiga samhällsvärden såsom folkhälsa, kulturarv, miljö och bevarandet av ett starkt socialt kapital.

Sörmland hade redan innan Corona en utmanande situation med hög arbetslöshet, låg utbildning och dålig hälsa, vilket har försämrats under pandemin.

Vi anser att en översyn av Samordningsförbundet RAR ligger i regionens intresse. Väldigt mycket pengar försvinner in i projekt som inte levererar önskvärt resultat. Här anser vi att dessa pengar skulle kunna användas på ett mer effektivt sätt och förespråkar därför att ett utträde ur Samordningsförbundet RAR bör påbörjas omgående.

God kompetensförsörjning handlar i lika hög grad om att locka nya personer till utbildningar som att befintlig personal ska välja att stanna kvar och att förmå tidigare personal att återvända. Goda resurser ger regionen förutsättningar att vara attraktiva som arbetsgivare, både vad gäller löner och arbetsvillkor.

En väl utbyggd infrastruktur som gör besöksattraktionerna mer lättillgängliga är grunden till en lyckad turism och besöksnäring, men är också viktig i konkurrensen om att locka andra typer av företag till regionen. En ökad turism kräver också bra offentlig service och att vi vårdar och framhäver vår unika natur och vårt unika kulturarv.

En stor klimatbov är de långa livsmedelstransporterna. Vi från Sverigedemokraterna vill därför möjliggöra en ökad matproduktion i Sverige där vi har mer lokalproducerad mat. Detta kommer också främja våra sörmländska lantbrukare. Vi ser därför att regionen i möjligaste mån ska prioritera dessa livsmedel, då det har mindre klimatpåverkan. Vi vill även att man ser över möjligheterna att servera mer viltkött i våra verksamheter och då från svenska leverantörer och i största möjliga mån från vår egen region.

Utvecklingen av laddhybrider och elbilar går bara framåt och efterfrågan kommer att öka. För att regionen ska följa med i utvecklingen ser vi från Sverigedemokraterna att man redan nu börjar tänka framåt när man planerar nybyggnationer inom regionen.

Hållbar utveckling

Sverigedemokraterna står för en hållbar politik inom området miljö och klimat. Vi låter inte trender och hot om undergång styra våra politiska beslut. Vi har under vår livstid ett gemensamt ansvar för att lämna efter oss ett hållbart samhälle till nästa generation och orsaka så liten miljöpåverkan som möjligt.

Energi- och bränsleförbrukning ska ta stor hänsyn till miljön, samtidigt som vald energikälla ska vara långsiktigt hållbar och ekonomiskt försvarbar. Det tar tid att utveckla hållbara lösningar.

Det behövs stabil elproduktion som är planerbar för att näringslivets utveckling och framtid ska kunna säkras inom Region Sörmland. Vi behöver ha en regional energiförsörjningsstrategi, gärna framtagna tillsammans med flera närliggande regioner. När infrastruktur byggs ut i snabb takt och omställningen kräver stora mängder energi måste det finnas en långsiktigt hållbar plan för hur detta ska göras. Annars riskerar samhället stora konsekvenser av energifattigdom. Vilket redan är verklighet under de kalla månaderna. Tillgång till energi får inte vara en klassfråga.

Regionen ska arbeta för att ha en hållbar hantering av läkemedel för att minimera dess miljöpåverkan. Utsläpp av läkemedel i våra vattendrag påverkar alla levande organismer. Därför ska det hållas på så låg nivå som möjligt. Samma sak gäller medicinering. Östrogen till exempel påverkar fiskars reproduktionsförmåga, och sekundärt hela ekosystemet. Det ställs idag miljökrav på de läkemedel som upphandlas via sjukhusen, men inte för primärvården. Där vinner billigaste läkemedlet oavsett dess miljöeffekter. Här måste Region Sörmland ligga i framkant och få regeringen att agera.

Att vistas i natur och miljö har en positiv och läkande effekt. Att skriva ut fysisk aktivitet på recept som komplement eller ersättning för medicinering är något som det finns gott om vetenskapliga belägg för. Vi minskar då användningen av läkemedel och risken för biverkningar minskar. Därmed ska Region Sörmland värna om vandringsleder, naturreservat och andra naturområden som erbjuder befolkningen möjlighet till återhämtning, lugn och upplevelser i naturen.

Vid nybyggnation ska Region Sörmland ha god kontroll på att naturvärden inte går förlorade och marker förorenas. Val av material ska bygga på långsiktig hållbarhet och liten miljöpåverkan.

Sverigedemokraterna, Moderaterna och Kristdemokraterna har gått till val på att vargstammen ska ned till 170 vargar. Tilldelningen av licensjakt för 2024 är nu satt och den ligger på endast 36 vargar. Man har tidigare lagt frågan 2024 för att kunna få upp antalet till 2025.

Inom varje region finns det en viltförvaltningsdelegation. Där har Sverigedemokraterna sedan valet 2022 en representant. Viltförvaltningsdelegationens uppgift gällande förvaltningen av rovdjur är att pröva frågor om godkännande av länsstyrelsens förslag på miniminivåer för förekomsten av lo i länet och den inriktning för förekomsten av varg som ska lämnas till samverkansråden i de tre rovdjursförvaltningsområdena - det norra, mellersta och södra och den rovdjursförvaltningsplan som länsstyrelsen ska upprätta för länet. Viltförvaltningsdelegationen har även en beslutsfattande funktion i övergripande riktlinjer för skyddsjakt och licensjakt inom länet.

Förvaltningsplanen saknar fokus på vikten av företagande. Den direkta påverkan av angrepp och indirekta effekter är upphörd, minskad och stagnerad företagsutveckling. Utöver minskningen av produktionen på landsbygden kommer även landskapsvärden att bli lidande. Skapas inte långsiktiga och hållbara förutsättningar för företagare att hålla tamdjur på landsbygden så förlorar vi stora värden både i produktion och förändrad landskapsbild. Våra öppna landskap är viktiga för biologisk mångfald.

Folktandvården Sörmland AB

Sedan 2011 är Folktandvården Sörmland ett helägt aktiebolag i Region Sörmland utan krav på vinstmaximering. Eventuellt överskott återförs till verksamheten. Ändamålet med bolagets verksamhet är att tillgodose invånarna i Södermanlands behov av tandvård samt att tillhandahålla specialiserad tandvård. Vi anser att Folktandvården har ett viktigt uppdrag att informera om vikten av en god tandhälsa för invånarna i Södermanlands län.

Verksamheten ska välkomna barn, ungdomar och vuxna och bedrivs med hög kvalitet, god tillgänglighet, god patientsäkerhet och bra patientbemötande.

Ingen svensk medborgare ska behöva avstå från tandvård på grund av ekonomiska skäl. Tyvärr ser vi stora risker med att våra medborgare avstår tandvård då det inte ingår i högkostnadsskyddet. Vår ambition är att det offentliga tar samma ansvar för medborgarnas mun- och tandhälsa, som för annan hälsa.

Ekonomisk plan 2024 - 2026

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	3 708	3 235	3 310	3 285	3 170
Verksamhetens kostnader	-13 864	-13 934	-14 856	-14 584	-14 415
Avskrivningar	-413	-482	-573	-625	-749
Verksamhetens nettokostnader	-10 569	-11 181	-12 119	-11 924	-11 994
Skatteintäkter	7 438	7 615	7 940	8 303	8 648
Inkomst- o kostnadsutjämnning	2 148	2 174	2 432	2 432	2 476
Generella statsbidrag	1 013	1 035	1 065	1 095	1 125
Summa skatt o statsbidrag	10 599	10 824	11 437	11 830	12 249
Verksamhetens resultat	30	-357	-682	-94	255
Finansiella intäkter	209	332	521	373	385
Finansiella kostnader	-890	-79	-226	-259	-267
Värdeökning pensionsskuld	-97	-296	-503	-200	-123
Finansnetto	-778	-43	-208	-86	-5
Årets resultat	-748	-400	-890	-180	250
Balanskravsresultat	-748	-400	-890	-180	250

Långsiktig ekonomiskplan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Verksamhetens resultat, mnkr	-682	-94	255	227	154	70	16	57	41	23	20
Balanskravsresultat, mnkr	-890	-180	250	180	172	116	82	139	143	147	168
Investeringar, mnkr	1 363	719	546	308	310	400	400	400	400	400	400
Eget kapital som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	-10%	-10%	-7%	-4%	-1%	1%	3%	5%	7%	9%	10%
Lån som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	64%	64%	59%	53%	48%	44%	41%	38%	35%	32%	30%

Balansräkning

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	24	14	33	33	33
Materiella anläggningstillgångar	7 535	8 937	9 618	9 712	9 509
Finansiella anläggningstillgångar	158	158	158	158	158
Summa anläggningstillgångar	7 717	9 109	9 809	9 903	9 700
Bidrag till statlig infrastruktur	214	214	185	171	157
Summa bidrag till statlig infrastruktur	214	214	185	171	157
Omsättningstillgångar					
Förråd	63	65	66	66	66
Kortfristiga fordringar	1 423	850	1 250	1 300	1 350
Kortfristiga placeringar	6 325	7 491	6 765	6 988	7 223
Kassa och bank	132	100	100	100	100
Summa omsättningstillgångar	7 943	8 506	8 181	8 454	8 739
SUMMA TILLGÅNGAR	15 874	17 829	18 175	18 528	18 596
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	-748	-400	-890	-180	250
Övrigt eget kapital	5 196	5 216	3 248	2 358	2 178
Summa eget kapital	4 448	4 816	2 358	2 178	2 428
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	4 140	4 956	5 776	6 026	6 120
Andra avsättningar	4	0	2	2	1
Summa avsättningar	4 144	4 956	5 778	6 028	6 121
Skulder					
Långfristiga skulder	3 630	4 426	6 519	6 716	6 455
Kortfristiga skulder	3 652	3 631	3 520	3 606	3 592
Summa skulder	7 282	8 057	10 039	10 322	10 047
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	15 874	17 829	18 175	18 528	18 596
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser	3 449	3 499	3 606	3 463	3 272
Borgensåtaganden	1 502	2 025	2 017	2 017	2 017

Investeringsbudget

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fastigheter					
Strategiska					
-Mälarsjukhuset	487	117	0	0	0
-Nyköpings lasarett	7	3	42	0	0
-Kullbergsga sjukhuset	2	0	0	0	0
Robusthetsinvesteringar	47	36	10	0	0
Fortlöpande inkl ägarinvesteringar	284	258	210	118	124
Investeringar i fastigheter	827	414	262	118	124
IT					
-Strategisk IT (Framtidens vård- och informationsstöd)	10				
-Löpande investeringar	22	29	133	30	25
Investeringar i IT	32	29	133	30	25
Utrustning					
-Hjälpmedel	40	39	40	39	40
-Strategiska investeringar i medicinteknik	46	107	0	0	0
-Fortlöpande investeringar i medicinteknik	402	115	96	105	105
-Övriga fortlöpande investeringar	16	15	15	16	16
Investeringar i utrustning	504	276	151	160	161
INVESTERINGAR TOTALT	1 363	719	546	308	310

Budgetramar

mnkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budgetramar				
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-151	-106	-105	-107
Nämnder för primärvård, rättspsykiatri och				
Dammsdalsskolan	0	0	0	0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	0	0	0	0
Patientnämnden	-4	-4	-4	-4
Regionala utvecklingsnämnden	-203	-137	-136	-139
Regionstyrelsen	-10 775	-11 836	-11 673	-11 738
Revisionen	-5	-5	-6	-6
Summa budgetramar	-11 138	-12 088	-11 924	-11 994
Användning av eget kapital				
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-3	-3	0	0
Nämnder för primärvård, rättspsykiatri och				
Dammsdalsskolan	-17	-20	0	0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	-9	-3	0	0
Patientnämnden	-2	-2	0	0
Regionala utvecklingsnämnden	-12	-3	0	0
Summa budgetramar	-43	-31	0	0
Totala budgetramar inklusive användning av eget kapital				
	-11 181	-12 119	-11 924	-11 994